

REPUBLIKA E KOSOVËS
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM

Nr. i dokumentit: 22.1.1-2012-08

RAPORT I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE TË KOMUNËS SË MITROVICËS
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2012

Prishtinë, Qershor 2013

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm (ZAP) kryen auditime të rregullsisë si dhe ato të performancës. Auditori i Përgjithshëm, Lage Olofsson, është kreu i ZAP-it që ka të punësuar rreth 140 anëtarë të stafit. Auditori i Përgjithshëm dhe ZAP janë të pavarur dhe që certifikon rreth 90 Pasqyra Vjetore Financiare për çdo vit, derisa ndërmarrin forma të tjera të auditimit.

Misioni ynë është që të kontribuojmë në menaxhim të shëndoshë financiar në administratë publike. Ne do të kryejmë auditime cilësore në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit të sektorit publik dhe praktikat e mira evropiane. Ne do të ndërtojmë besim në shpenzimin e fondeve publike. Ne do të luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe palëve tjerë të interesit në rritjen e llogaridhënies publike.

Raportet e nxjerra nga ZAP në mënyrë direkte promovojnë llogaridhënien pasi që ato ofrojnë bazë për ti mbajtur llogaridhënës menaxherët e organizatave individuale buxhetore.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur për opinionin e auditimit dhe raportin mbi Pasqyrat Vjetore Financiare të Komunës së Mitrovicës, në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm, Qerkin Morina, i cili ka bërë mbikëqyrjen e auditimit.

Opinionin dhe raportin e nxjerrë janë rezultat i auditimit të kryer nën menaxhimin e Drejtorit të Auditimit, Florim Beqiri mbështetur nga Florim Maliqi (Udhëheqës i ekipit), Ardita Jetullahu dhe Mexhit Ferati.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme.....	4
1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit.....	7
2 Pasqyrat vjetore financiare.....	8
3 Rekomandimet e vitit paraprak	12
4 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli	13
5 Sistemi i auditimit të brendshëm	27
6 Konkluzioni i përgjithshëm	28
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP	29
Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak.....	31

Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi ynë i Pasqyrave Vjetore Financiare (PVF-të) për vitin 2012 për Komunën e Mitrovicës. Me këtë rast, dëshiroj të falënderoj Kryetarin e Komunës dhe stafin e tij për ndihmën e tyre gjatë procesit të auditimit.

Auditimi i PVF për vitin 2012 ishte ndërmarrë në përputhje me Standardet e njohura Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik (SNISA) të nxjerra nga INTOSAI. Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat për të cilat ne menduam se ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare.

Auditimi ynë është fokusuar në:

- PVF;
- Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin e Brendshëm (duke përfshirë menaxhimin dhe ekzekutimin e buxhetit); dhe
- Sistemin e Auditimit të Brendshëm.

Opinion

Auditori i Përgjithshëm (AP) i raporton Kuvendit për opinionin e tij në formatin e përcaktuar në Shtojcën I – Opinionin e Auditimit. Shtojca I shpjegon llojet e ndryshme të opinionëve të aplikuar nga ana e ZAP. Raporti i AP-së përfshin një opinion për vërtetësinë dhe drejtësinë e PVF.

Opinionin e AP është:

Sipas opinionit tonë Pasqyrat Vjetore Financiare *prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë* në të gjitha aspektet materiale.

Si Theksim i çështjes Regjistri i Pasurive Fikse ende nuk është plotësisht i besueshëm. Regjistri i pasurive fikse nuk ka ndikim në ndonjërin prej 2 Pasqyrave Vjetore Financiare (Pranimet dhe Pagesat e Parasë së Gatshme dhe Krahësimin e Buxhetit dhe Shumat Aktuale), në pajtim me IPSAS në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme. **(SNISA 400: Opinion i Pakualifikuar me Theksim të Çështjes)**

Konkluzioni i përgjithshëm

Niveli i punës së ndërmarrë nga ana e ZAP për të përfunduar auditimin e vitit 2012 është pasqyrim i drejtpërdrejtë i cilësisë së mjedisit të kontrollit të brendshëm. Konkluzioni ynë i përgjithshëm është se:

Ne ishim në gjendje të kemi siguri në funksionimin efektiv të kontrolleve menaxheriale në një numër fushash të llogarive, por kemi identifikuar edhe dobësi në disa fusha të rëndësishme të menaxhimit financiar. Dobësitë janë të shpjeguara më në detaje më poshtë.

Rekomandimet e auditimit kanë për qëllim të mbështesin Komunën e Mitrovicës në përmirësimin e kontrolleve financiare dhe rritjen e aspekteve tjera të aktivitetit operacional. Ne kemi konsideruar përgjigjet ndaj rekomandimeve tona të bëra në vitin 2011. Konkluzioni ynë i përgjithshëm është se nevojiten veprime të mëtejme për të adresuar disa rekomandime të rëndësishme nga viti i kaluar.

Kemi diskutuar cilësinë e raportimit financiar të Komunës së Mitrovicës dhe të gjeturat e tona të detajuara të auditimit në lidhje me Pasqyrat Vjetore Financiare, Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin dhe Llogaridhënien e Menaxhmentit si dhe Auditimin e Brendshëm në pjesën kryesore të këtij raporti.

Rekomandimet tona kryesore për Kryetarin e Komunës janë si në vijim:

Pasqyrat vjetore financiare

- PVF për 2013 duhet formalisht të adresoj të gjitha kërkesat e pajtueshmërisë lidhur me PVF-të dhe gjithashtu të përfshij shqyrtimin e komenteve të bëra nga ZAP në lidhje me PVF-të e vitit 2012 dhe pasqyrat 9 mujore për vitin 2013.

Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli

- Duhet të krijohen komisionet e vlerësimit dhe inventarizimit për të siguruar vlerësimin e plotë të pasurive të Komunës – Menaxhmenti duhet të sigurojë që plani i veprimit i rishikuar në mënyrë të qartë përcakton një afat kohor për adresimin e rekomandimeve me anëtarët e stafit llogaridhënës, të identifikuar - me fokus fillestar në ato të një rëndësie të madhe.
- Një plan i rishikuar i veprimit duhet të përcaktojë qartë afatet kohore për adresimin e rekomandimeve me anëtarët e stafit llogaridhënës, - me fokus fillestar në ato të një rëndësie më të madhe.
- Duhet të bëj një kontrollë rigoroze për të identifikuar bizneset aktive në kuadër të Komunës para faturimit të ardhshëm të taksave të biznesit si dhe mekanizmat e inkasimit duhet të zhvillohen më tej;

-
- Duhet të bëhet një analizë e detajuar e të hyrave për vitin 2012 për të siguruar plotësinë e pranimeve dhe për të siguruar që një proces i fuqishëm është funksional për të përcaktuar rrjedhat e mundshme të të hyrave në vitet e ardhshme;
  - Duhet të rishikohen sistemet ekzistuese për të kontrolluar projektet e ndërtimit dhe për të vlerësuar efektivitetin e tyre përfshirë mbështetjen aktuale ligjore të ofruar dhe përmirësimet e kërkuara duhet të zbatohen;
  - Të përcaktohet pse nuk ishin të ndjekur proceset e efektshme të prokurimit në të gjitha rastet në vitin 2012 dhe për të siguruar që kontrollet ekzistojnë ose janë aplikuar për të siguruar që procedurat e prokurimit aplikohen kur është e duhur në të ardhmen. Kriteret duhet të përcaktohen duke theksuar se çfarë konsiderohet si një [specifikim i arsyeshëm] për blerjet specifike;
  - Kontrollet duhet të zbatohen për të siguruar që baza e të gjitha pagesave të bëra në lidhje me kontratat e shërbimeve mbështeten nga një nivel i përshtatshëm i dokumentacionit;
  - Rregullat dhe kërkesat e Ligjit mbi Shërbimin Civil duhet të aplikohen në të gjitha procedurat e rekrutimit;
  - Të miratojë një rregullore që do të përcaktonte kriteret dhe shpenzimet e subvencioneve. Shpenzimet e planifikuara për kategorinë e subvencioneve dhe transfereve duhet të shpenzohen vetëm në këtë fushë;
  - Duhet prodhuar një plani i veprimit ku janë të përcaktuar udhëzime të qarta për mbledhjen e të hyrave. Planin duhet të përmbajë prioritete, ndarjen e borxheve për nga vjetërsia, afatet për veprimet që do të ndërmerren dhe arsyet për mospagesë. Duhet të shqyrtohen një varg metodash të inkasimit / mjeteve ligjore, arritja e planit duhet të monitorohet në baza mujore dhe,
  - Të gjitha zotimet duhet të monitorohen për të siguruar se zotimet të mos i tejkalojnë ndarjet buxhetore.

Sistemi i Auditimit të Brendshëm

- Planin i Veprimit duhet të zbatohet për të adresuar rekomandimet e NJAB-së duke detajuar zyrtarët përgjegjës dhe afatet kohore për zbatim.

Përgjigje nga menaxhmenti:

Menaxhmenti është pajtuar me të gjitha të gjeturat tona të auditimit dhe janë zotuar se do ti adresojnë rekomandimet tona.

---

1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Është përgjegjësi e Komunës së Mitrovicës të përgatis PVF sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (SNKSP) për “Raportimin Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme”. Zyra e Auditorit të Përgjithshëm është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë që përfshinë ekzaminimin dhe vlerësimin e PVF dhe të dhënave tjera financiare si dhe dhënien e opinioneve:

- Nëse PVF japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Puna e ndërmarrë e auditimit ka reflektuar vlerësimin e rrezikut tonë të auditimit për Komunën e Mitrovicës. Ne kemi konsideruar të kuptuarit tonë për organizatën, deri në çfarë mase mund të mbështetemi në kontrollet menaxheriale dhe nivelin e testimit të hollësishëm të kërkuar gjatë përcaktimit të testimeve të përgjithshme e që janë të nevojshme për të siguruar nivelin e nevojshëm të dëshmive për të mbështetur opinionin e Auditorit të Përgjithshëm.

Seksionet e mëposhtme ofrojnë një përmbledhje më të detajuar të të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në vëzhgimet dhe rekomandimet në çdo fushë të rishikimit.

Ne kemi përfshirë gjetjet e rëndësishme dhe të tjera më pak të rëndësishme, që dalin nga auditimi ynë. Për plotësinë, ne kemi përfshirë çështjet e identifikuara gjatë auditimit të 9 mujorit aty ku ishte relevante. Të gjeturat tona janë definuar si:

Të rëndësishme - Çështjet kryesore për vëmendjen e atyre që janë të ngarkuar me qeverisje dhe menaxhmenti i lartë e që mund të ketë potencial të rezultojë në një dobësi materiale në kontrollet e brendshme; dhe

Të tjera - Dobësitë e identifikuara në auditimin tonë, ku veprimi do të ofrojë potencialin për përmirësime në efikasitet dhe efektivitet të kontrolleve të brendshme.

Procedurat tona kanë përfshirë një rishikim të kontrolleve të brendshme dhe sistemeve të kontabilitetit dhe janë shtrirë vetëm deri në atë masë që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një deklaratë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive të cilat ekzistojnë, apo edhe të gjitha përmirësimet që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë funksionuar.

---

2 Pasqyrat vjetore financiare

Rishikimi ynë i PVF merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informatave të regjistruara në PVF. Ne gjithashtu e konsiderojmë deklaratën e bërë nga ZKA dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur draft PVF-të të dorëzohen në Qeveri.

Deklarata në lidhje me prezantimin e PVF përfshin një numër të pohimeve për sa i përket pajtueshmërisë me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit në kuadër të pasqyrave vjetore financiare. Një numër i pikave në deklaratë kanë për qëllim të ofrojnë siguri për Qeverinë se të gjitha informatat relevante janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

2.1 Pajtueshmëria me kornizën raportuese

Konkluzioni i përgjithshëm

Niveli i pajtueshmërisë me kornizën raportuese mund të përmirësohet. Derisa disa përmirësime janë zbatuar që nga viti 2011, PVF-të për 2012 nuk kanë adresuar plotësisht rekomandimet tona ose komentet e bëra për llogaritë 9 mujore.

Përshkrimi

Pasqyrat vjetore financiare duhet të jenë në përputhje me kornizën e caktuar raportuese. Ne kemi marrë parasysh:

- Pajtueshmërinë me RrF Nr 07/2011;
- Kërkesat e LMFP-së nr. 03 / L-048;

Ne ishim në gjendje të konfirmojmë që PVF-të ishin:

- Përgatitur brenda kornizës së kërkuar kohore dhe ishin dorëzuar tek Ministri i Financave (MF);
- Nënshkruar nga kryetari i komunës dhe ZKF;
- Dorëzuar në gjuhën shqipe; dhe
- Përgatitur në kopje fizike dhe elektronike.

Megjithatë, ne kemi ngritur disa çështje gjatë auditimit të 9 mujorit në lidhje me kornizën raportuese në memon tonë të datës 11.12.2012. Këto nuk ishin adresuar si duhet nga Menaxhmenti në lidhje me prodhimin e PVF-ve. Çështjet e ngritura ndërlidhen me

---

përfshirjen e informatave të nevojshme në një numër fushash të llogarive. Ne po ashtu kemi vërejtur se PVF-të nuk ishin përgatitur në gjuhën serbe.

Të gjeturat dhe Rekomandimet

---

1. Çështja - Prezantimi i Pasqyrave Vjetore Financiare – prioriteti - i rëndësishëm

- E gjetura** Pasqyrat Vjetore Financiare nuk kanë përfshirë të gjithë informacionin e kërkuar në lidhje me pasuritë fikse. Ato nuk ishin përgatitur në gjuhën serbe.
- Rreziku** Mungesa e shpalosjeve të pasurive mund të rezultojë në PVF jo të plota ose të pasakta me rrezikun që kërkesat statutores të mos përmbushen dhe / ose të ketë gabime.
- Rekomandimi 1** Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që PVF për 2013 formalisht adreson të gjitha kërkesat e pajtueshmërisë dhe përfshin rishikimin rekomandimeve të bëra nga ZAP në vitin 2012 dhe komentet e bëra në memon që lidhet me llogaritë 9 mujore të vitit 2013.

2. Çështja - Procesi i hartimit të PVF – Prioriteti – tjetër

- E gjetura** Te shënimi 32: Përmbledhja e stoqeve në fund të periudhës - nuk kishte shënuar asnjë vlerë mbi gjendjen e stoqeve si material zyre apo barna nga Qendra e Mjekësisë Familjare. Nuk konsiderohet se këto paraqesin shumë materiale.
- Rreziku** Mos regjistrimi i ofron një pamje ç’orientuese të bazës së pasurive të Komunës dhe mund të rezultojë në gabime sa i përket kërkesave për blerje në të ardhmen. Po ashtu, kontrollet e dobëta mundësojnë përvetësimet në mënyrë të paligjshme.
- Rekomandimi 2** Kryetari i Komunës duhet të siguroj vlerësimin e stoqeve dhe ti përfshijë ato në kuadër të shpalosjeve të PVF-ve.

2.2 Cilësia dhe saktësia e informatave të prezantuara në pasqyrat vjetore financiare

Konkluzioni i përgjithshëm

Me përjashtim të kërkesave për shpalosje të zgjeruar siç përmendet në seksionin 2.1 Saktësia/cilësia e informatave të prezantuara ishte e kënaqshme, përveç plotësisë së vlerës së pasurive fikse.

Përshkrimi

Si rezultat i punës sonë të auditimit – janë bërë rregullime financiare. Megjithatë, draft PVF-të e paraqitur për auditim janë rregulluar për të përmirësuar shpalosjet narrative dhe për të siguruar plotësinë e informacionit shpjegues mbi ato fusha të përmendura në seksionin 2.1. Për më tepër, janë dhënë informacion shtesë për të adresuar mos shpalosjen e pagesave për pjesën veriore të Mitrovicës (siç është ngritur edhe gjatë auditimit të vitit 2011).

Megjithatë, Komuna nuk ka qenë në gjendje të ofrojë dëshmi të mjaftueshme për të konfirmuar se vlera e pasurive fikse është e saktë.

Duke pasur parasysh atë më lart - Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA) dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur draft PVF-të janë dorëzuar Qeverisë mund të konsiderohet kryesisht i saktë.

Të gjeturat dhe rekomandimet

---

3. Çështja - Procesi i përgatitjes së PVF – Prioriteti – I rëndësishëm

E gjetura	Në shënimin 30 Përmbledhja e pasurive jo-financiare, vlera e pasurive prej 15,329,000€, nuk është e plotë dhe e saktë. Sipas pohimeve të zyrtarëve komunal ende nuk është bërë identifikimi dhe regjistrimi i plotë i pasurisë për shkak mos formimit të një komisioni të vlerësimit dhe inventarizimit.
Rreziku	Duke pasur parasysh vlerën materiale të pasurisë, ndonjë mospërputhje e rëndësishme ka gjasa të rezultoj me Theksim të Çështjes mbi llogaritë. Mos prezantimi korrekt i vlerës së pasurive shpie në keqkuptimin e pozitës financiare të komunës, si dhe kërkesave buxhetore në të ardhmen.
Rekomandimi 3	Kryetari i Komunës duhet të siguroj që në të ardhmen e afërt të formoj një komision i cili do të bënte vlerësimin e drejtë dhe të plotë të të gjithë pasurisë fikse që është në pronësi të Komunës.

2.3 Opinioni i Auditimit

Sipas opinionit tonë Pasqyrat Vjetore Financiare *prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.*

Si Theksim i çështjes Regjistri i Pasurive Fikse ende nuk është plotësisht i besueshëm. Regjistri i pasurive fikse nuk ka ndikim në ndonjërin prej 2 Pasqyrave Vjetore Financiare (Pranimet dhe Pagesat e Parasë së Gatshme dhe Krahësimin e Buxhetit dhe Shumat Aktuale), në pajtim me IPSAS në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme. **(SNISA: 400 Opinion i Pakualifikuar me Theksim të Çështjes).**

---

3 Rekomandimet e vitit paraprak

Konkluzioni i përgjithshëm

Pavarësisht zbatimit të një plani të veprimit nga ana e Komunës për të adresuar rekomandimet e vitit 2011 - një numër çështjesh të rëndësishme mbeten ende për t'u adresuar.

Përshkrimi

Raporti ynë i auditimit për PVF-të e vitit 2011 ka rezultuar në 11 (njëmbëdhjetë) rekomandime kryesore. Komuna ka përgatitur një Plan Veprimi duke theksuar se të gjitha rekomandimet duhet të adresohen brenda një periudhe të caktuar.

Në fund të auditimit për 2012, katër (4) prej tyre janë adresuar plotësisht; tre (3) janë adresuar pjesërisht, dhe katër (4) nuk janë adresuar ende. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe se si janë adresuar ato, shih Shtojcën II të këtij raporti.

Të gjeturat dhe Rekomandimet

---

4. Çështja - Adresimi i rekomandimeve nga viti paraprak - Prioriteti - i rëndësishëm

E gjetura	Vetëm një pjesë e rekomandimeve të vitit të kaluar janë zbatuar
Rreziku	Dobësitë e vazhdueshme të kontrolleve të brendshme në sistemet kyçe financiare kanë rezultuar në: <ul style="list-style-type: none"> • Joefikasitet i vazhdueshëm organizativ dhe vlerë e dobët për para për praktikën e prokurimit; dhe • Vonesat në përmirësimin e kontrolleve që lidhen me të hyrat; d

Rekomandimi 4 Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që plani i veprimit i rishikuar në mënyrë të qartë përcakton një afat kohor për adresimin e rekomandimeve me anëtarët e stafit llogaridhënës, të identifikuar - me fokus fillestar në ato të një rëndësie të madhe.

---

4 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli

4.1 Hyrje

Qasja jonë e auditimit është fokusuar në të kuptuarit dhe vlerësimin e veprimeve të ndërmarra nga menaxhmenti për të siguruar menaxhim financiar dhe kontroll efektiv. Për sisteme individuale financiare, ne kërkojmë të identifikojmë nivelin në të cilin operojnë kontrollet aktuale. Kjo mund, për shembull, të jetë aktiviteti monitorues i ndërmarrë nga menaxhmenti i lartë apo kontrolleve operative të nivelit më të ulët. Ne konsiderojmë se kontrollet janë të dizajnuara mirë, janë zbatuar siç është planifikuar dhe funksionojnë në mënyrë efektive. Kjo kërkon një vlerësim të strukturave, proceseve dhe linjat e llogaridhënies të prezantuara nga menaxhmenti.

4.2 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Konkluzioni i përgjithshëm

Komuna ka realizuar 17,718,664 € nga buxheti i përgjithshëm prej 19,024,955€, ose 93% e totalit. Kjo është një performancë relativisht e mirë në krahasim me Komunitat tjera, edhe pse disa aspekte të menaxhimit të buxhetit duhet të rishikohen më tutje.

Përshkrimi

Ne kemi konsideruar burimin e fondeve buxhetore për komunën, shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike dhe të hyrave të mbledhura. Kjo është theksuar në tabelat e më poshtme:

Tabela 1. Burimet e fondeve buxhetore – realizimi ndaj buxhetit (në Euro)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ¹	2012 Shpenzimi	2011 Shpenzimi	2010 Shpenzimi
Burimet e Fondeve:	18,623,484	19,024,955	17,718,664	17,793,939	14,996,143
Granti i Qeverisë-Buxheti	16,723,484	15,813,984	15,491,288	16,048,928	13,064,476
Të bartura nga viti paraprak		546,459 ²	443,509	421,005	418,520
Të hyrat vetjake	1,900,000	1,890,000 ³	1,387,880	1,194,752	1,432,915
Donacionet Vendore	-	426,817	127,368	39,479	46,927
Donacionet e Jashtme	-	347,695	268,619	89,775	33,305

Siç shihet, granti i Qeverisë në buxhetin final është më i ulët për 909,500€, për shkak të ndarjes së buxhetit për Zyrën Administrative të Mitrovicës Veriore. Ndryshim i theksuar në mes të të hyrave vetjake aktuale dhe atyre të planifikuara në veçanti reflekton pozicionin në lidhje me taksat e biznesit siç është treguar në detaje më poshtë ndërsa donacionet janë rritur në vitet e fundit për shkak të rrijtes së projekteve lokale, por kryesisht janë më pak sa ishin planifikuar.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike- realizimi ndaj buxhetit (në Euro)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2012 Realizimi	2011 Realizimi	2010 Realizimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	18,623,484	19,024,955	17,718,664	17,793,939	14,996,143
Pagat dhe Mëditjet	11,349,101	9,911,929	9,792,508	10,322,719	8,156,687
Mallrat dhe Shërbimet	1,442,216	1,568,049	1,545,347	1,640,763	1,159,260
Komunalitë	485,115	434,482	433,447	443,003	394,182
Subvencionet dhe Transferet	572,952	778,246	773,744	522,558	264,845
Investimet Kapitale	4,774,100	6,332,249	5,173,618	4,864,896	5,022,169

Buxheti është shpenzuar rreth 93% në nivel të përgjithshëm, dhe mund të vlerësohet si një performancë shumë e mirë buxhetore. Një ngecje në realizimin e objektivave

¹ Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi që është i përshtatur më pas nga Ministria e Financave

² Të hyrat vetjake të Komunave të pashpenzuara në vitin paraprak, të bartura në vitin aktual.

³ Të hyrat vetjake të planifikuara.

buxhetore vërehet tek Investimet kapitale, ku janë ekzekutuar 82% nga ajo që ishte planifikuar për shkak të vonesave në projekte.

Tabela 3. Të hyrat e mbledhura komunale ndaj buxhetit (në Euro)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2012 Realizimi	2011 Realizimi	2010 Realizimi
Të hyrat vetjake	1,900,000	1,890,000	1,387,880	1,700,028	1,650,134

Siq shihet nga tabela, gjatë vitit 2012 të hyrat kanë shënuar një ulje për 312,148€ krahasuar me vitin 2011. Shkalla e mbledhjes së të hyrave prej vetëm 73% në vitin 2012 është indikator se komuna ose ka mbivlerësuar të hyrat potenciale ose nuk ka mbledhur të hyra. Kjo e fundit lidhet me taksat për bizneset. Menaxhmenti i komunës nuk ishte në gjendje të jap shpjegime për këtë ulje të të hyrave midis viteve. I vetmi sqarim ishte se të hyrat e inkasuara në pjesën veriore të Mitrovicës në shumë prej 21,725€, nuk janë shpenzuar gjatë vitit 2012, dhe këto mjete janë bartur në buxhetin e Zyrës Administrative të Mitrovicës për vitin 2013.

Të gjeturat dhe Rekomandimet

5. Çështja - Inkasim i dobët i të hyrave nga bizneset lokale – Prioriteti- I rëndësishëm

E gjetura Komuna ka inkasuar gjithsej 42,562€ nga taksa për ushtrimin e veprimtarisë për vitin 2012 në krahasim me 84,502€ në vitin 2011 (një rënie për 50%). Në Komunën e Mitrovicës operojnë afro 2,000 biznese, ku shuma e ngarkuar për këtë kategori të të hyrave ishte 387,328€. Sipas pohimeve të zyrtarëve inkasimi jo i mirë nga licencat e biznesit ka ardhur si rezultat i një numri të madh të bizneseve të cilët ngarkohen, ndërsa të njëjtat janë jo aktive.

Rreziku Derisa Komuna vazhdon të rris taksat për biznese, qasja aktuale do të vazhdojë të çojë në mungesë të informacionit të mjaftueshëm mbi bizneset aktive për të planifikuar saktë buxhetin, inkasim të dobët të të hyrave të pritura dhe si pasojë e kësaj, financimin e projekteve të planifikuara

---

Rekomandimi 5 Kryetari i Komunës duhet të bëjë një kontrollë rigoroze për të identifikuar bizneset aktive në kuadër të Komunës para faturimit të ardhshëm të taksave të biznesit. Ky kontrollë duhet të formojë bazën për shumat e rivlerësuar që duhet ngarkuar dhe mekanizmat e mbledhjes duhet të zhvillohen më tej si dhe të formojë bazën për të siguruar një përditësim të vazhdueshëm të bizneseve aktive. Ky kontrollë duhet të mbështetet nga marrja parasysh e informatave nga pala e tretë të tilla si kërkesa drejtuar në Administratën Tatimore të Kosovës për të siguruar që informacioni është i saktë.

6. Çështja - Të hyrat e planifikuara – Prioriteti - i rëndësishëm

E gjetura Komuna ka planifikuar që të realizoj të hyra prej 1,890,000€, gjatë vitit 2012 ndërsa kishte realizuar shumën prej 1,387,880€ apo 73% nga sa ishin planifikuar. Donacionet e planifikuara ishin 774,512€, por janë realizuar vetëm 395,987€. Pavarësisht detajeve më lart në lidhje me taksat për biznese, Komuna nuk ka qenë në gjendje që plotësisht të shpjegojë lëvizjet aktuale të të hyrave.

Rreziku Pamundësia për të shpjeguar lëvizjet tek të hyrat vetjake dhe donacionet tregon kontrolle të dobëta buxhetore dhe është një tregues potencial i mashtrimit ose keqpërdorim të të hyrave. Një nën-mbulim i të hyrave të planifikuara mund të rezultojë në rrezik të dështimit të projekteve komunale për shkak të mungesës së burimeve të planifikuara.

Rekomandimi 6 Kryetari i Komunës duhet të kërkojë që bëhet një analizë e detajuar e të hyrave për vitin 2012 për të siguruar plotësinë e pranimeve dhe për të siguruar që një proces i fuqishëm është funksional për të përcaktuar rrjedhat e mundshme të të hyrave në vitet e ardhshme;

4.3 Kërkesat e raportimit

Konkluzioni i përgjithshëm

Komuna i ka përmbushur të gjitha kërkesat për raportim dhe ka respektuar afatet e kërkuara.

Përshkrim

Komuna e Mitrovicës i ka përmbushur të gjitha obligimet për raportim të jashtëm si në vijim:

- Kërkesa Buxhetore;
- Raportet tremujore, duke përfshirë pasqyrat financiare nëntë mujore me kohë;
- Draft Plani dhe plani përfundimtar i prokurimit me kohë;
- Raportet mbi borxhet e dorëzuara në MF.

4.4 Të hyrat (përfshirë të hyrat vetjake)

Konkluzion i përgjithshëm mbi të hyrat

Komuna e Mitrovicës ka një sërë kontrollesh në lidhje me inkasimin e të hyrave dhe të raportimit, përfshirë prodhimin e PVF-ve. Megjithatë ekziston një nevojë për përmirësime në një numër fushash që lidhen me të hyrat.

Përshkrimi

Komuna e Mitrovicës grumbullon të hyra nga një shumëllojshmëri e burimeve, duke përfshirë tatimin në pronë, taksa e biznesit, Licensave ndërtimit dhe qiratë nga qiramarrësi. Burimet më të vogla të të ardhurave përfshijnë regjistrimet e lindjeve dhe vdekjeve.

Të gjeturat dhe rekomandimet

---

7. Çështja - Mangësitë e Softuerit – Prioriteti – Të tjera

- E gjetura** Komuna nuk posedon softuer për regjistrimin apo raportimin e të hyrave. Të dhënat manuale ekzistuese menaxhohen në mënyrë të dobët. Po thuajse në të gjitha rastet, të dhënat nga kontabiliteti përveç inkasimeve, nuk janë të regjistruara edhe saldot e bartura nga viti paraprak.
- Rreziku** Informacionet aktuale mbi të hyrat nuk janë të sakta ose të plota dhe nuk janë në dispozicion në kohën e duhur për ta mbështetur vendimmarrjen e menaxhmentit. Sistemet manuale ekzistuese për sistemimin e informatave mbi të ardhurat mund t'i nënshtrohen një manipulimi mashtrues.
- Rekomandimi 7** Kryetari i Komunës duhet të sigurojë se një sistem i duhur i regjistrimit vihet në funksion për të mbështetur inkasimin dhe regjistrimin e të hyrave. Duhet të bëhet një vlerësim bazuar në kompleksitetin e operacioneve ekzistuese për të përcaktuar nëse ky duhet të bazohet në softuer apo në përmirësimin e të dhënave manuale (faqeve të Excelit).

8. Çështja - Mosbarazimi i të hyrave – Prioriteti – i rëndësishëm

- E gjetura** Sipas të dhënave nga Thesari, të hyrat nga lejet për ndërtim për periudhën janar-dhjetor ishin 132,824€ përderisa nga të dhënat e urbanizmit shuma e inkasuar ishte 219,251€. Si rezultat i mosbarazimit në mes drejtorisë së urbanizmit dhe drejtorisë së financave ka rezultuar një diferencë prej 86,427€. Derisa arsyet për këtë diferencë të kuptohen si p.sh tarifat specifike, nuk ka ndonjë konsideratë për këtë.
- Rreziku** Mos barazimet e të hyrave mund të rezultojnë në raportim jo të drejtë të të hyrave për menaxhmentin e komunës dhe rezulton në vendim marrje të bazuar në informata jo të sakta.
- Rekomandimi 8** Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që duhet të bëhen barazimet e rregullta në mes të departamentit për gjenerimin e të hyrave dhe Thesarit (të paktën në baza mujore) të mbështetur nga raportet formale të cilat shpjegojnë arsyen për çdo mospërputhje të identifikuar.

---

9. Çështja - Ndërtimet pa leje - prioritet i rëndësishëm

E gjetura Komuna në total ka lëshuar 95 vendime për të ndaluar ndërtimet pa leje por nuk është ndërmarrë ndonjë veprim tjetër. Ne kemi gjetur se:

- Ndërtesa e Kolegjit Universitar “Fama” nuk ishte e pajisur me leje ndërtimi, edhe pse ajo tashmë funksionon si kolegji; dhe
- Ndërtesa e ndërtuar në pjesën veriore që shërben si Zyre Administrative në Mitrovicë ka marrë leje ndërtimi, por obligimi tatimor prej 2,380€ nuk ishte kërkuar, për shkak se investimet në atë pjesë të Mitrovicës janë të inkurajuara.

Rreziku Mungesa e një sistemi të fuqishëm për adresimin e projekteve të ndërtimit mund të rezultojë në humbje financiare/kostove për komunën, si dhe në shqetësime në lidhje me dëmtimin e mjedisit, shëndetit, dhe sigurinë.

Rekomandimi 9 Kryetari i Komunës duhet të rishikojë sistemet ekzistuese për të kontrolluar projektet e ndërtimit, të vlerësojë efektivitetin e tyre përfshirë edhe mbështetjen e dhënë ligjore dhe zbatimin e përmirësimeve të kërkuara.

10. Çështja - Evidenca jo të plota për objektet me qira- prioritet- të tjera

E gjetura Komuna nuk ka një regjistër kontabël për borxhet nga qiraja në vitin 2012. Edhe pse zyrtari përgjegjës për këtë kategori ka bërë përpjekje të mbajë shënime nga të gjitha ngarkesat dhe pagesat, ai deklaroi se ishte e vështirë të përcaktohet gjendja reale për qiradhënësit. Shuma e mbledhur në vitin 2012 ishte €17,048 por shuma e vërtetë nuk është e njohur.

E gjetura Një përmbledhje e plotë e ngarkesave dhe pagesave për të gjithë qiramarrësit e objekteve mund të rezultojë në nën pagim të qirasë.

Rekomandimi 10 Kryetari i Komunës duhet të zbatoj një proces regjistrimi të të gjitha pronave dhe ngarkesave shoqëruese, i cili do të shqyrtohej të paktën çdo gjashtë muaj nga një zyrtar i lartë.

4.5 Shpenzimet

Konkluzion i përgjithshëm mbi shpenzimet

Komuna e kupton nevojën e kërkesave të kontrolleve të forta të sistemeve në këtë fushë. Pavarësisht kësaj, kërkohet zhvillim i mëtejshëm në fushën e kontrolleve të Prokurimit dhe një numër fushash tjera.

4.5.1 Prokurimi

Përshkrimi

Auditimi i procedurave të prokurimit është kryer ndaras nga auditimi i pasqyrave financiare të komunës. Auditimi i menaxhimit të prokurimit kishte shpalosur shumë mangësi të procesit, si:

- Proceset e prokurimit nuk ishin zhvilluar gjithmonë në pajtim të plotë me rregullat e prokurimit publik, duke anashkaluar procedurat në disa raste;
- në raste të caktuara kishte ndodhur ndarje e tenderëve, për t'iu shmangur procedurave të hapura;
- Procesi i prokurimit nuk kishte trajtuar në mënyrë barabartë operatorët ekonomik;
- Kontratat nuk ishin implementuar në harmoni të plotë me specifikat e caktuar; dhe
- Kontrollat nuk kishin vepruar në preventivë në evitimin e gabimeve aritmetikore.

Më gjërësisht lidhur me proceset e prokurimit, ju lutem i referoheni raportit të veçantë mbi Menaxhimin e procesit të prokurimit në komunën e Mitrovicës për vitin 2012.

4.5.2 Shpenzimet tjera

Përshkrim

Blerjet tjera janë ato blerjet të cilat nuk i nënshtrohen procesit të prokurimit. Këto mund të përfshijnë shpenzimet komunale, shpenzimet e udhëtimit, shpenzimet e përfaqësimit dhe shpenzimet për NP-të.

11. Çështja - Shmangie nga procedurat e hapura – Prioriteti - i rëndësishëm

E gjetura Komuna, për blerjen e telefonave mobil "Iphone 4" kishte shpenzuar gjithsej 12,470€. Ne kemi ekzaminuar dokumentacionin dhe në këtë rast kemi gjetur se Komuna ka shmangur procedurat e hapura, dhe nuk është e qartë pse janë kërkuar këta telefona krahas telefonave me specifikacione më të ulëta. Brenda dhjetë ditësh (10) ishin lidhur dy kontrata me furnizuesin e njëjtë të telefonave mobil: njëra me datën 02.04.2012 në shumë prej 2,710€, dhe kontrata tjetër, më datën më 13.04.2012 në shumë prej 9,760€ - prandaj kanë anashkaluar rregullat e prokurimit të cilat aplikohen për shpenzime mbi 10,000€.

Rreziku Kontraktimi për furnizime të njëjta në dy apo më shumë procedura, eliminon mundësinë e konkurrencës efektive dhe rrezikon vlerën e dobët për para të mos arrihet si në kontekstin e çmimeve ashtu edhe në specifikimet e kërkuara.

Rekomandimi 11 Kryetari i Komunës duhet të përcaktoj pse nuk janë ndjekur procese të efektshme të prokurimit në këtë rast dhe të sigurojë që kontrollet ekzistojnë apo janë në funksion për të siguruar se procedurat e prokurimit janë aplikuar. Kriteret duhet të jenë të vendosur në kontekstin e asaj që konsiderohet si 'specifikacion' i arsyeshëm për blerjet specifike.

12. Çështja - Mëditjet jashtë vendit paguhen pas dy vitesh- prioriteti - të tjera

E gjetura Dy pagesa në vlerë prej 2,820€ për vitin 2010, kur dy zyrtarë komunal kishin marr pjesë në një trajnim në Japoni. Pagesa është bërë për 50 ditë e jo për 47 ditë (periudha e trajnimit). Sipas zyrtarëve komunal, pagesa nuk ishte bërë në kohën e duhur për shkak të mungesës së mjeteve financiare.

Rreziku Pagesat e pa planifikuara të vitit 2010 ndikojnë negativisht në planin e shpenzimeve të buxhetit aktual. Vonesat në pagesën e shpenzimeve stafit mund të ndikojë në mirëqenien e tyre personale.

Rekomandimi 12 Kryetari i Komunës duhet që t'i lejoj udhëtimet jashtë vendit, vetëm nëse më parë është siguruar se ka fonde të mjaftueshme, si dhe të forcoj kontrollet dhe disiplinën financiare.

---

13. Çështja - Nuk është formuar komisioni për pranim të shërbimeve – prioritet tjetër

- E gjetura** Në projektin shërbime kontraktuese për mirëmbajtjen e rrugëve, organi mbikëqyrës kishte nënshkruar vetëm specifikacionin e ofruar nga operatori, duke mos lënë dëshmi me shkrim se operatori ka kryer obligimet sipas kushteve të parapara me kontratë.
- Rreziku** Çertifikimi i pagesave pa verifikimet e duhura se shërbimet janë pranuar në harmoni me kushtet e kontratës, rrit rrezikun që të bëhen pagesa të pa rregullta.
- Rekomandimi 13** Kryetari i Komunës duhet të sigurojë kryerjen e kontrolleve për të siguruar që baza për të gjitha pagesat e bëra në lidhje me kontratat shërbime të mbështetet nga dokumentacioni i duhur.

4.5.3 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Përshkrimi

Pagat dhe Mëditjet paguhen përmes një sistemi të centralizuar (payrollit). Kontrollat që operojnë në nivel lokal nga komuna kanë të bëjnë me: autorizimin e sistemit të pagave, verifikimin e ndryshimeve të mundshme dhe barazimet e brendshme.

Të gjeturat dhe rekomandimet

---

14. Çështja - Të Dhënat e Personelit - Prioriteti - tjetër

- E gjetura** Në një rast kemi gjetur se në dosje të personelit të një zyrtari grada sipas kontratës ishte caktuar koeficienti 5 ndërsa në sistemin e payroll-it ishte paguar me koeficient 6.
- Rreziku** Ka ndodhë një pagesë jo korrekte dhe do të vazhdohet me pagesë të tillë nëse koeficienti i pagave nuk rregullohet. Mospërputhjet e ngjashme do të rezultojnë në gabime me rastin e pagesave të tjera.
- Rekomandimi 14** Kryetari i Komunës duhet të zgjidhë këtë jokonsistencë, dhe të përcaktoj nëse ky është vetëm një rast i izoluar apo një dukuri e përhapur. Varësisht nga rezultati i kësaj, duhet të vendosen kontrolle të shtuara për të parandaluar gabimet e tilla të pagesave.

---

15. Çështja - Emërimi i auditorit të brendshëm pa konkurs paraprak- prioritet tjetër

- E gjetura** Kryetari i Komunës, e kishte emëruar drejtorin e financave i cili ishte staf politik si zyrtar të auditimit në NJAB, duke anashkaluar konkursin publik. Kjo nuk është në pajtim me nenin 11 dhe 14 të Ligjit për Shërbimin Civil të Republikës së Kosovës nr. 03/L-149.
- Rreziku** Në mungesë të konkurrencës së hapur, nuk është e qartë nëse personi më i përshtatshëm është emëruar dhe Komuna mund të përballlet me sfida ligjore për metodën e rekrutimit e cila mund të rezultojë në shpenzime të panevojshme.
- Rekomandimi 15** Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që rregullat dhe kërkesat e Ligjit mbi Shërbimin Civil janë aplikuar në të gjitha procedurat e rekrutimit.

4.5.4 Subvencionet dhe Transferet

Përshkrimi

Subvencionet dhe transferet janë një fushë në zgjerim i shpenzimeve në Mitrovicë veçanërisht në fushën e subvencioneve bujqësore.

---

16. Çështja - Subvencionet janë shpenzuar për investime kapitale- Prioriteti - i rëndësishëm

- E gjetura** Në një rast kemi vërejtur se nga kategoria e subvencioneve ishin paguar fatura për projektin “Ndërtimi i rrugës me zhavorr” në shumë prej 19,904€. Gjithashtu nga testimi i subvencioneve dhe transfere kemi vërejtur se komuna ende nuk ka aprovuar një draft politikë të brendshme përmes së cilës do të rregulloheshin kushtet dhe kriteret që duhet të plotësohen për një subvencion;
- Rreziku** Shpenzimet e planifikuara për subvencione dhe transfere nuk kanë arritur qëllimin e planifikuar. Si të tilla janë në kundërshtim me rregullat financiare të cilat kërkojnë që fondet të shpenzohen me qëllimet e synuara.
- Rekomandimi 16** Kryetari i Komunës duhet formalisht të miratojë një rregullore që do të specifikojë kriteret dhe shpenzimet e subvencioneve. Shpenzimet e planifikuara për kategorinë e subvencioneve dhe transfereve duhet të shpenzohen vetëm në këto fusha.

---

17. Çështja - Dhënia e bursave jo sipas kritereve- Prioriteti- i rëndësishëm

- E gjetura** Me rastin e ekzaminimit të aplikacioneve për bursë, kemi gjetur se 12 aplikues ndonëse i kishin plotësuar kushtet për përfitimin e bursës, komisioni i kishte eliminuar pa kurrfarë arsye formale.
- Rreziku** Komisioni i vlerësimit mund të shihet si jo objektiv, prandaj diskualifikimi i aplikacioneve të vlefshme mund të shpie në ankesa të cilat do të rezultojnë në kosto financiare për Komunën.
- Rekomandimi 17** Kryetari i Komunës duhet të zbatojë një proces për të siguruar që komisioni i cili vlerëson aplikacionet nxjerr vendime transparente/të drejta dhe të paanshme.

4.6 Pasuritë

Konkluzioni i përgjithshëm mbi pasuritë

Komuna ka bërë progres të dukshëm në regjistrimin e pasurive, krahasuar me vitin paraprak, por ajo që mbetet ta bëjë menaxhmenti, është formimi i një komisioni për vlerësimin e plotë të pasurisë që është në pronësi të komunës.

4.6.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Përshkrim

Bazuar në UA nr. 21/09 Komuna duhet të emëroj një Komision për vlerësimin e pasurive dhe një komision për inventarizim të pasurisë në baza vjetore. Gjatë vitit 2012 komuna nuk kishte emëruar këto komisione.

Të gjeturat dhe rekomandimet

Shih seksionin 2.2- Cilësia dhe saktësia e informatave të prezantuara në pasqyrat vjetore financiare

---

4.6.2 Trajtimi i të arkëtueshmeve

Përshkrim

Të arkëtueshëmet janë shuma të cilat priten të mblidhen nga Komuna. Këto kryesisht kanë të bëjnë me tatimin në pronë dhe taksës së biznesit.

---

18. Çështja - Mbledhja e taksave në firmë dhe Tatimi në pronë - Prioritet i rëndësishëm

E gjetura	Sipas komunës në fund të vitit 2012 shuma e pa inkasuar nga taksa në firmë ishte 3,826,000€, dhe me Tatimin në pronë, në shumë prej 3,539,000€.
Rreziku	Mos inkasimi i tatimit përbën një precedent që mund të bëjë më të vështirë inkasimin e taksave në vitet e ardhshme duke e bërë më të vështirë edhe arritjen e planit të shpenzimeve
Rekomandimi 18	Kryetari i Komunës duhet të përgatisë një plan veprimi, ku përfshihen udhëzime të qarta për mbledhjen e të hyrave. Plani duhet të përmbajë prioritete, ndarjen e borxheve për nga vjetërsia, afatet për veprimet që do të ndërmerren dhe arsyet për mospagesë. Duhet të aplikohen një sërë metodash të inkasimit/mjeteve ligjore. Arritja e planit duhet të monitorohet në baza mujore.

4.7 Trajtimi i borxheve

Konkluzioni i përgjithshëm mbi trajtimin e borxheve

Komuna nuk kishte arrit ti trajtoj dhe menaxhoj borgjet në mënyrë efektive sepse borgjet komunale janë duke u rritur nga viti në vit.

Përshkrim

Komuna ka raportuar në përputhje me kërkesat e Rregullës Financiare (04/2011) për raportimin e obligimeve të papaguara.

Pasqyra e detyrimeve të papaguara ndaj furnizuesve në fund të vitit 2012 ishte 1,301,000€. Këto detyrime janë bartur për t'u paguar në vitin 2013.

---

19. Çështja - Hyrje në obligime pa fonde të zotuar- prioritet i rëndësishëm

E gjetura Komuna ka hyrë në obligime më shumë se ndarjet buxhetore. Fondi i ndarë për mallra dhe shërbime ishte 1,568,048€, ndërsa ishin shpenzuar 1,545,346 apo 99%, ndërsa obligimet e pa paguara për këtë kategori ishin 455,000€. Gjitashtu edhe shpenzimet komunale ishin shpenzuar 434,482€ apo 100%, derisa obligimi i papaguar për këtë kategori në fund të vitit 2012 ishte 31,000€. Këto shifra pasqyrojnë faturat e pranuar të cilat nuk janë paguar, por Komuna ka edhe zotime të tjera që nuk janë faturuar ende.

Rreziku Planet e ardhshme të shpenzimeve nuk mund të arrihen për shkak të nevojës për të paguar detyrimet e vitit paraprak. Hyrja në detyrime pa fondet e zotuar mund ta sjellë komunën në vështirësi të papritura financiare dhe përballjen me konteste gjyqësore.

Rekomandimi 19 Të gjitha zotimet duhet të monitorohen nga Kryetari i Komunës për të siguruar se zotimet të mos i tejkalojnë ndarjet e përgjithshme buxhetore.

---

5 Sistemi i auditimit të brendshëm

Konkluzion i përgjithshëm mbi sistemin e auditimit të brendshëm

Njësia e auditimit të brendshëm përbëhet prej dy auditorëve dhe një drejtor i NJAB. Ata kishin kryer një punë të mirë duke kryer raporte në fusha të ndryshme për t'i ndihmuar menaxhmentit të lartë që ta ketë një pasqyrë rreth funksionimit të kontrolleve dhe aktiviteteve operative në komunë. Megjithatë, kërkohet veprim ndaj rekomandimeve të dhëna.

Përshkrimi

NJAB-i për vitin 2012 kishte planifikuar dhe kishte kryer 5 auditime, të cilat kanë mbuluar vitin 2012. Auditimet ishin kryer: (a) në fushën e buxhetit dhe financave, (b) të hyrat vetjake, (c) menaxhimi i pasurisë, (d) auditimi i dosjeve të personelit, dhe (e) auditimi në zyrën e prokurimit. Gjithashtu me vendim të Kryetarit, NJAB kishte kryer auditimin për mallra dhe shërbime në Zyrën Administrative të Mitrovicës Veriore për vitin 2011.

---

20. Çështja - Mungesa e një plani të veprimit – prioritet i rëndësishëm

E gjetura	Si rezultat i punës sonë audituese kemi gjetur se menaxhmenti nuk ka ndonjë plan veprimi për adresimin e rekomandimeve nga NJAB.
Rreziku	Dobësia e identifikuar të cilat nuk adresohen mund të rezultojnë në humbje financiare/dobësi të vazhdueshme në fushat e shqyrtuara nga NJAB.
Rekomandimi 20	Kryetari i Komunës duhet të nxjerr një plan veprimi, i cili duhet të zbatohet, për të adresuar rekomanimet e NJAB duke specifikuar zyrtarët përgjegjës dhe kohën për kryerjen e veprimeve.

---

6 Konkluzioni i përgjithshëm

Konkluzioni ynë i përgjithshëm pasqyron rishikimin tonë të kontrolleve që lidhen me, PVF-të, Menaxhimin Financiar dhe Kontrollit si dhe Sistemin e Auditimit të Brendshëm.

Niveli i pajtueshmërisë me kornizën raportuese mund të përmirësohet. Derisa disa përmirësime janë zbatuar që nga viti 2011, PVF-të për 2012 nuk kanë adresuar plotësisht rekomandimet tona ose komentet e bëra për llogaritë 9 mujore.

Me përjashtim të kërkesave për shpalosje të zgjeruar siç përmendet në seksionin 2.1 Saktësia/cilësia e informatave të prezantuara ishte e kënaqshme, përveç plotësisë së vlerës së pasurive fikse.

Ne kemi vërejtur se një numër i rekomandimeve të bëra në vitin 2012 ishin zbatuar plotësisht ose pjesërisht nga Komuna. Pavarësisht zbatimit të një plani të veprimt nga ana e Komunës për të adresuar rekomandimet e vitit 2011 - një numër çështjesh të rëndësishme mbeten ende për t'u adresuar. Kjo ka rezultuar në përsëritjen e disa rekomandimeve edhe në këtë vit.

Komuna ka realizuar 17,718,664 € nga buxheti i përgjithshëm prej 19,024,955€, ose 93% e totalit. Kjo është një performancë relativisht e mirë në krahasim me Komunitat tjera, edhe pse disa aspekte të menaxhimit të buxhetit duhet të rishikohen më tutje me theks të veçantë në plotësinë e të hyrave.

Komuna e Mitrovicës ka një sërë kontrollesh në lidhje me inkasimin e të hyrave dhe të raportimit, përfshirë prodhimin e PVF-ve. Megjithatë, ekziston një nevojë për përmirësime në një numër fushash të këtilla.

Komuna e kupton nevojën e kërkesave të kontrolleve të forta të sistemeve në lidhje me shpenzimet dhe ka zbatuar ato në një sërë sistemesh. Pavarësisht kësaj, kërkohet zhvillim i mëtejshëm në fushën e kontrolleve të prokurimit dhe një numër fushash tjera.

Komuna ka bërë progres të rëndësishëm në regjistrimin e pasurisë në krahasim me vitin paraprak, por ka nevojë të krijojë komisionet përkatëse për të arritur një vlerësim të plotë të pasurive në pronësi të Komunës.

Njësia e auditimit të brendshëm përbëhet prej dy auditorëve dhe një drejtor i NJAB. Ata kishin kryer një punë të mirë duke kryer auditime në fusha të ndryshme për t'i ndihmuar menaxhmentit të lartë që ta ketë një pasqyrë rreth funksionimit të kontrolleve dhe aktiviteteve operative në komunë. Megjithatë, kërkohet veprim ndaj rekomandimeve të dhëna.

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP

(e shkëputur nga SNISA 400)

9. Një opinion i auditimit normalisht është një format standard, ndërlidhur me pasqyrat financiare si tërësi, duke shmangur nevojën për të caktuar gjatësinë e saj por duke bartur sipas natyrës së saj një kuptim të përgjithshëm tek lexuesit sipas kuptimit të saj. Natyra e këtyre fjalëve do të ndikohet nga korniza ligjore të auditimit, por përbërja e opinionit duhet të tregoj qartë a është i pakualifikuar apo i kualifikuar, apo nëse është i kualifikuar në disa çështje të caktuara apo është opinion i kundërt (paragrafi 14), apo është mohim i opinionit (paragrafi 15).

10. **Një opinion i pakualifikuar** jepet kur auditori është i kënaqur në të gjitha aspektet materiale që:

- a) pasqyrat financiare janë përgatitur duke shfrytëzuar baza dhe politika të pranuar të kontabilitetit të cilat janë zbatuar në mënyrë konsistente (të qëndrueshme);
- b) pasqyrat janë në pajtim me kërkesat statusore dhe rregulloret relevante;
- c) pamja e paraqitur në pasqyrat financiare janë në përputhje me njohuritë e auditorit në lidhje me entitetin e audituar;
- d) është një shpalosje adekuate e të gjitha çështjeve materiale relevante për pasqyrat financiare.

11. **Theksi i çështjeve.** Në disa rrethana auditori mundet të konsideroj se lexuesi nuk do të kuptoj në mënyrë të duhur pasqyrat financiare nëse vëmendja është përqendruar në çështje të pazakonshme apo të rëndësishme. Si një rregull e përgjithshme, auditori kur jep një opinion të pakualifikuar kjo nuk i referohet ndonjë aspekti specifik të pasqyrave financiare në opinionin e tij në rast se kjo mund të interpretohet gabimisht si opinion i kualifikuar. Me qëllim të shmangies së kësaj përshtypjeje, referencat që janë menduar si; nënvizim i çështjes; gjinden në paragrafët e ndara nga opinionin. Sidoqoftë, auditori nuk duhet të përdor nënvizimin e çështjes për të përmirësuar mungesën e shpalosjeve të duhura në pasqyrat financiare apo si alternativ, zëvendësim për kualifikim të opinionit.

---

12. Auditori mund të mos jetë në gjendje të shpreh një opinion jo të kualifikuar kur ekziston një nga ato rrethana dhe në gjykimin e auditorëve, afektin e tyre është ose mund të jetë materiale për pasqyrat financiare:

- a) Ka pasur limitime në fushëveprimin e auditimit;
- b) Auditori konsideron që pasqyrat janë jo complete apo çorientues apo ekziston një ndarje e pajustificuar nga standardet e pranueshme të kontabilitetit; apo
- c) Ekzistojnë paqartësi që ndikojnë në pasqyrat financiare.

13. **Opinionit i Kualifikuar.** Aty ku auditori nuk pajtohet apo nuk është i sigurt në lidhje me një ose me tepër artikuj të veçantë në pasqyrat financiare e që janë materiale por jo edhe fundamentale në kuptimin e pasqyrave, duhet të jepet një opinion i kualifikuar. Formulimi i opinionit normalisht tregon një rezultat të kënaqshëm ndaj subjektit të audituar, sa i përket një pasqyre të qartë dhe koncize, të çështjeve të mospajtimit apo edhe të paqartësive që ngrisin opinion e kualifikuar. I ndihmon përdoruesit e pasqyrave nëse efekti financiar i paqartësisë apo edhe i mosmarrëveshjeve është përcaktuar nga ana e Auditorit edhe pse kjo nuk është gjithmonë praktike apo relevante.

14. **Opinionit i Kundërt.** Aty ku Auditori nuk ka mundësi të jap një opinion mbi pasqyrat financiare në tërësi, për shkak të mosmarrëveshjeve që është aq thelbësore ngase e minon pozitën e prezantuar në vazhdim që opinionit që kualifikohet në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, atëherë jepet opinion i Kundërt. Formulimi i një opinionit të tillë e bën të qartë se pasqyrat financiare nuk janë prezantuar në mënyrë të drejtë, duke specifikuar qartë dhe në mënyrë koncize të gjitha çështjet e mosmarrëveshjeve. Përsëri, është një ndihmesë që efekti financiar mbi pasqyrat financiare përcaktohet aty ku duhet dhe është praktik.

15. **Mohimi i Opinionit.** Aty ku Auditori nuk mund të jep opinion në lidhje me pasqyrat financiare, të marrë si tërësi për shkak të paqartësisë apo restriksionit të fushëveprimit që është thelbësor që një opinion që është i kualifikuar në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, jepet opinion i kundërt. Formulimi i një opinionit të tillë e bën të qartë që një opinion nuk mund të jepet, duke specifikuar në mënyrë të qartë dhe koncize të gjitha çështjet e paqarta.

16. Është bërë zakon që ISA të ofrojnë një raport të detajuar për të plotësuar opinion në rrethana në të cilat është e pamundur të jepet një opinion jo i kualifikuar.

Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak

Komponenta e Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Rekomandimet plotësisht të adresuara	Rekomandimet pjesërisht të adresuara	Rekomandimet e pa adresuara
4 Rezultati financiar në krahasim me buxhetin e aprovuar	Plani vjetor i buxhetit të përgatitet në bazë të vlerësimit të informatave të mjaftueshme dhe relevante të sistemit, duke analizuar sa më saktë koston e projekteve, kohën e realizimit të projekteve dhe fillimin me kohë të procedurave të prokurimit; dhe Janë kryer analizën mujore të realizimit të buxhetit.		Pjesërisht është realizuar ky rekomandim.	
5 Pasqyrat vjetore financiare	Se me rastin e përgatitjes së PVF, ato do të analizohen me kujdes dhe të gjitha kërkesat e specifikuara do të plotësohen me informata të plota dhe do të sqarohen me shënimet shpjeguese. Një pjesë e veçantë e shpalosjeve duhet t'i kushtohet të hyrave dhe shpenzimeve të pjesës veriore të Mitrovicës deri në ditën e themelimit zyrtar të Administratës veriore.	Pas sugjerimeve tona, ky rekomandim është implementuar.		
6.1 Të hyrat vetjake	Se Departamentet përkatëse të komunës mbajnë evidenca të plota dhe të sakta mbi të hyrat dhe barazimet me zyrtarin e të hyrave bëhen në baza të rregullta; dhe Forcimin e kontrolleve dhe marrjen e masave të nevojshme për inkasimin e borxheve të vjetra në shkallë maksimale.			Jo nuk është implementuar.

6.2.1 Prokurimi	<p>Se asnjë prokurim nuk do të bëhet jashtë procedurave të kërkuara ligjore;</p> <p>Të gjitha projektet e filluara kanë fonde të mjaftueshme financiare;</p> <p>Ekzistojnë dëshmitë mbështetëse për të gjitha fazat e prokurimit;</p> <p>dhe</p> <p>Formohen komisione për çdo pranim të mallit, shërbimeve apo punëve</p>			Nuk është implementuar
6.2.3 Subvencionet dhe transferet	<p>Hartimin e një rregullore për subvencione dhe transfere, duke specifikuar qartë të gjitha procedurat e nevojshme dhe duke përcaktuar kushtet dhe kriteret nën të cilat mund të bëhet subvencionimi i programeve dhe personave; dhe</p> <p>Se asnjë shpenzim nuk do të bëhet jashtë procedurave të prokurimit apo rregullave financiare.</p>	Po		
6.3.1 Trajtimi i të arkëtueshmeve	Regjistrimin e plotë të llogarive të arkëtueshmeve në mënyrë që të këtë një raport përfundimtar për të gjitha llogaritë e arkëtueshmeve.	Po		
6.3.2 Trajtimi i pasurive kapitale dhe jo-kapitale	Se do të formohen komisione të veçanta për regjistrim, vlerësim dhe inventarizim të pasurisë, se do të bëhen krahasimet e rezultateve të regjistrimit me gjendjen kontabël dhe do të nxirret një regjistër përfundimtar i pasurive. Gjithashtu, në shpalosje të PVF duhet të prezantohet edhe vlera vjetore dhe e akumuluar e zhvlerësimit të pasurive		Pjesërisht është realizuar ky rekomandim.	

6.4 Trajtimi i borxheve	Një planifikim të hollësishëm dhe real të buxhetit dhe se shfrytëzimi i fondeve bëhet në bazë të një plani të qartë të rrjedhës së parasë, duke mos tejkaluar në asnjë rast fondet e alokuara sipas kategorive ekonomike			Jo nuk është implementuar.
7.1 Sistemet e kontrollit të brendshëm	Rishikimin e sistemit aktual të kontrollit të brendshëm dhe aty ku janë identifikuar dështimet, të nxirren politika dhe procedura specifike me qëllim përmirësimi të kontrolleve. Një sërë masash të kontrolleve duhet të vendosen lidhur me monitorimin e buxhetit të pjesës veriore të Mitrovicës.			Jo nuk ishte implementuar.
7.2 Sistemi i auditimit të brendshëm	NJAB do ta diskutoj dhe harmonizoj në hollësi planin vjetor të auditimit me menaxhmentin e komunës dhe Komitetin e auditimit, si dhe do të bashkëpunoj ngushtë me menaxhmentin në evitimin e mangësive dhe dobësive të SKB ; NJAB do të kryej auditime periodike për periudhën brenda vitit fiskal, duke i identifikuar bashkërisht me menaxhmentin fushat që konsiderohen me prioritet dhe shkallë të lartë rreziku; dhe Komiteti i auditimit do të jetë me funksional dhe adreson të gjitha problemet e ngritura nga auditivi, duke dhënë udhëzime të qarta se si gabimet dhe parregullsitë të korrigjohen.	Po		
8 Një konkluzion i përgjithshëm mbi menaxhmentin e Mitrovicës	Pas analizës së gjetjeve të raportit, të nxjerrë një pako masash dhe të obligoj të gjitha departamentet administrative të komunës të ndërmarrin veprimet e duhura për eliminimin e mangësive të identifikuara; dhe Do të zhvilloj diskutime me zyrtarët më të lartë shtetëror, në		Pjesërisht është implementuar ky rekomandim.	

	<p>veçanti me MF dhe MAPL për problemet ekzistuese (buxhetore, të komunikimit, raportimit) dhe se si duhet të zgjidhen ato kur Administrata verior e Kosovës të themelohet në mes të vitit. Duhet të merren veprime të cilat sigurojnë kalimin më të lehtë të përgjegjësi, transparencë në pasqyrave nëntë mujore financiare në lidhje me veprimtarinë e gjysmës së parë të vitit 2012, ndarje të saktë financiare dhe ndarje e qartë e obligimeve kontraktuale në raport me themelimin e Administratës veriore.</p>			
--	--	--	--	--